

**Příloha 4 - Uznatelné výdaje projektu zahraniční rozvojové spolupráce České republiky
v rámci dotačního titulu de minimis Program rozvojového partnerství pro soukromý sektor**

Uznatelné výdaje lze obecně definovat jako ty skutečně vynaložené výdaje, které lze hradit z dotace a o jejichž úhradu může žadatel o dotaci žádat v souvislosti se schváleným projektem české dvoustranné zahraniční rozvojové spolupráce, jehož realizace bude probíhat v zemi, které daná podpora přísluší.

Při tvorbě rozpočtu projektu je povinností žadatele o dotaci kalkulovat uznatelné výdaje vždy na základě reálných cen, realistických odhadů a s přihlédnutím k eventuálním limitům stanoveným pro jednotlivé položky či nákladové druhy zadavatelem.

A. Pravidla pro zařazení a prokázání uznatelných výdajů

Uznatelné výdaje musí splňovat následující podmínky:

1. Výdaj musí být vynaložen na činnosti v souladu s obsahovou stránkou a cílem příslušného projektu zahraniční rozvojové pomoci, musí bezprostředně souviset s jeho realizací, být pro jeho realizaci nezbytný a jeho vynaložení musí splňovat podmínku zdravého finančního řízení projektu především z hlediska efektivnosti vložených prostředků.
2. Výdaj musí být vynaložen na činnosti v souladu s pravidlem dodatečnosti (*additionality*). Toto pravidlo stanovuje, že poskytnutá podpora nedeformuje tržní prostředí, tj. umožní realizaci pouze takových projektů, ke kterým by bez podpory nedošlo a/nebo by k nim došlo až v mnohem delším časovém horizontu, případně ve výrazně menším rozsahu.
3. Výdaj musí příjemci dotace či jeho partnerovi vzniknout v době realizace projektu tak, jak je definováno v rozhodnutí ČRA.
4. Výdaj musí být doložen průkaznými účetními či daňovými doklady (s výjimkou nepřímých výdajů) a správně zaevidován v účetních knihách příjemce dotace tak, aby byl identifikovatelný a kontrolovatelný (v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění). Účetním dokladem je pouze prvotní doklad, který musí splňovat následující náležitosti podle § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění. Pro doklady, které jsou vydány zahraniční osobou, platí pravidla podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění, kde jsou uvedeny požadované náležitosti těchto dokladů. Pokud doklad neobsahuje některé náležitosti nebo ho nelze doložit, řeší se tato situace čestným prohlášením příjemce dotace.
5. Výdaj musí být určen pro realizaci příslušného projektu a musí být obsažen v rozpočtu projektu.
6. Pokud chce příjemce dotace provést přesun finančních prostředků mezi jednotlivými kapitolami Strukturovaného rozpočtu projektu, a tento přesun by přesáhl 10 % schválené hodnoty kapitoly, z níž a do níž je přesun prováděn ve fázi Realizace, resp. nad 50 % ve fázi Přípravy, je povinen předem požádat poskytovatele dotace o schválení tohoto přesunu, a to nejpozději do 15. 10. roku, kdy je dotace příznána. Přesuny mezi kapitolami do výše 10 % schválené hodnoty kapitoly Realizace, resp. do výše 50 % ve fázi Přípravy, může příjemce dotace provádět dle svého uvážení. O těchto přesunech je povinen podat zdůvodněnou písemnou informaci nejpozději v závěrečné zprávě – nicméně doporučuje se i předběžná konzultace s poskytovatelem dotace, či o informování v průběžných zprávách, pokud jsou Vyhlášením vyžadovány. Podíl spolufinancování příjemce nesmí být po provedených změnách nižší než 50 %, zároveň nesmí mít navýšena částka ani podíl Administrativních nákladů.
7. Při závěrečném vyúčtování dotace je příjemce povinen sestavit samostatnou tabulku, ve které rozepíše jednotlivé položky, které byly hrazeny z rozpočtové položky Administrativních nákladů. Tyto náklady nemusí příjemce dokazovat účetními doklady, ale je povinen přiložit tabulku, kde budou jednotlivé položky a jejich finanční výše rozepsány.
8. Příjemce dotace nemůže dotaci přenechat třetím subjektům. Příjemce dotace může poskytovat prostředky z dotace ze státního rozpočtu jiným fyzickým nebo právnickým osobám, pouze pokud se jedná o úhradu výrobků, materiálu, výkonů a služeb spojených s realizací schváleného projektu a podle schváleného rozpočtu, na který byly prostředky poskytnuty. Do rozpočtu projektu nesmí být zakalkulován zisk. Zisk nesmí být z dotace ani fakticky realizován.

B. Osobní a cestovní výdaje

Osobní a cestovní výdaje na zaměstnance příjemce dotace

- Uznatelné náklady zahrnují mzdové náklady zaměstnanců, v případě, že tito poskytují v rámci projektu expertní poradenské a konzultační služby nezbytné pro jeho realizaci. V takovém případě mzdové náklady hrazené z Programu musejí plně odpovídat počtu osobodnů, které expertní pracovník realizátora na projektu odpracuje. Do položky č. 1 patří zaměstnanci s pracovní smlouvou (DPČ, DPP aj.)
- Mzdy zaměstnanců příjemce dotace pracujících na činnostech přímo spojených s realizací projektu rozvojové spolupráce jsou uznatelným výdajem do výše obvyklé při srovnatelné náročnosti pracovní činnosti a kvalifikaci a délce praxe pracovníka. Pro stanovení obvyklé výše mezd může poskytovatel dotace přihlídnout k platovým tarifům stanoveným zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění.
- Zákonné odvody na sociální a zdravotní pojištění hrazené příjemcem dotace za zaměstnance pracující na činnostech přímo spojených s realizací příslušného projektu rozvojové spolupráce jsou uznatelným výdajem.

- Výdaje spojené s vysláním zaměstnance příjemce dotace na zahraniční pracovní cestu (bez omezení délky trvání pobytu v zahraničí) v přímé souvislosti s realizací příslušného projektu (stravné, ubytování a náhrady dalších nutných výdajů) jsou uznatelným výdajem vedle mzdy pracovníka v ČR, pokud respektují zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění, a limity stanovené pro jednotlivé země Ministerstvem financí.
- Mzdy pracovníků zaměstnaných v přímé souvislosti s realizací příslušného projektu na základě pracovněprávního vztahu uzavřeného v zahraničí jsou uznatelným výdajem, pokud nepřekročí místně obvyklou výši mezd při srovnatelné náročnosti pracovní činnosti, kvalifikaci a délce praxe pracovníka. Poskytovatel dotace může pro stanovení maximálních limitů v těchto případech přihlídnout k nařízení vlády č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí.
- Cestovní výdaje jsou uznatelným výdajem, pokud přímo souvisí s efektivním provedením projektu a současně jsou pro jeho realizaci nezbytné. Výše cestovního je limitována zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění, a prováděcích předpisů a to v souladu s poskytnutím cestovních náhrad zaměstnanci zaměstnavatelem, který je uveden v §109 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění. Mezi výdaje související s provedením pracovních cest patří zejména jízdné všemi druhy veřejných dopravních prostředků, včetně výdajů na letenky a výdajů na autotaxi, náhrada za použití vlastních osobních motorových vozidel pracovníků při pracovních cestách a služebních motorových vozidel bez přiděleného řidiče při pracovních cestách, stravné, a nocležné. Výdaje na jízdné jsou uznatelným výdajem, pokud je dodržen princip přiměřenosti (letenky ekonomické třídy, 2. třída při využití železnice).

Osobní a cestovní výdaje na externí spolupracovníky příjemce dotace

- Výdaje na odměny pro externí spolupracovníky příjemce dotace (ve formě dohod o provedení práce nebo dohod o pracovní činnosti) jsou uznatelným výdajem, pokud jsou v přímé spojitosti s realizací příslušného projektu rozvojové spolupráce a pokud jsou ve výši obvyklé při srovnatelných typech aktivit. Činnost externích spolupracovníků, kteří poskytují služby jako svoji podnikatelskou činnost, není osobním výdajem, ale subdodávkou dle bodu 4. těchto pravidel.
- Výdaje spojené s vysláním externích spolupracovníků příjemce dotace na zahraniční pracovní cestu (bez omezení délky trvání pobytu v zahraničí) v přímé souvislosti s realizací příslušného projektu (stravné, ubytování a náhrady dalších nutných výdajů) jsou uznatelným výdajem vedle odměny v ČR, pokud respektují zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění, a limity stanovené pro jednotlivé země ministerstvem financí. Cestovní náklady pro externí pracovníky prosím zahrňte do položky č. 5 strukturovaného rozpočtu – subdodávky.

Výdaje na pobyt zástupců spolupracujících subjektů v ČR

- Náklady na pobyt zástupců zahraničních spolupracujících subjektů v ČR (stravné, kapesné, ubytování a náhrady dalších nutných výdajů) jsou uznatelným výdajem, pokud je jejich pobyt součástí projektu rozvojové spolupráce (školení, odborné semináře apod.) a pokud jsou kalkulovány na základě zásady přiměřenosti. Poskytovatel dotace může v této souvislosti přihlídnout k limitům, které pro maximální výše ubytování a stravování v ČR stanoví zahraniční subjekty (EU).

C. Vybavení a dodávky zboží

Výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

Výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku a dlouhodobého nehmotného majetku (software, nehmotné výsledky výzkumu apod.) jsou **uznatelné pouze ve fázi Realizace** a zároveň za podmínky, že:

1. je jejich vynaložení nezbytné pro přímou realizaci příslušného projektu,
2. pořízení tohoto majetku nebylo dříve financováno z podpory státní dotace,
3. je majetek pořízený za ceny v místě obvyklé (v případě překročení limitů pro zakázku malého rozsahu stanovených zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění, musí být dodavatel vybrán zadávacím řízením podle tohoto zákona); v případě, že majetek je vyroben samotným příjemcem dotace, můžou být hrazeny pouze přímé náklady (bez marže); případně pokud jde o výrobek žadatele projektu, pořízen za režijní náklady.
4. majetek může být předán bezúplatně partnerské organizaci (státnímu, neziskovému, nebo soukromému subjektu - IČO v dané zemi s prokazatelným českým zájmem) nebo jej příjemce dotace může provozovat a vlastnit, a převést za úplatu, nejdříve po 5 letech od ukončení projektu;
5. se jedná o odpisy a režijní náklady po dobu trvání projektu; amortizační výdaje musí být určeny v souladu s příslušnými zákonnými předpisy a vztahují se pouze na období realizace projektu, resp. na období, v nichž je daná činnost spolufinancována; s tímto majetkem musí být nakládáno dle principu udržitelnosti (vlastněno po dobu 5 let po ukončení projektu nebo předáno bezúplatně partnerské organizaci).

Příjemce dotace, který chce uplatnit odpisy jako uznatelný výdaj, musí doložit pořizovací cenu majetku, který bude odepisovat. Jak bude s nabytým majetkem naloženo, musí být zřejmé již ve fázi návrhu projektu.

Výdaje na pořízení drobného hmotného majetku a na spotřební materiál

- Výdaje na nákup drobného hmotného majetku jsou uznatelným výdajem, pokud je jeho pořízení nutné pro realizaci projektu a pokud byl pořízen za ceny v místě obvyklé.
- Výdaje na nákup spotřebního materiálu a pohonných hmot jsou uznatelným nákladem, pouze pokud byly spotřebované v souvislosti s realizací projektu. Není-li některý materiál spotřebováván pouze k plnění cílů projektu, ale jen zčásti, stanoví se výše uznatelných nákladů jako podíl na celkových výdajích na daný spotřební materiál zjištěný dostatečně průkazným rozpočtovým způsobem. Spotřební materiál hrazený z dotace nelze přenechat třetímu subjektu za úplatu.

D. Přímé výdaje v místě realizace

Výdaje související s využíváním prostor pro účely projektu

- Výdaje související s využíváním prostor pro účely realizace příslušného projektu jsou uznatelnými výdaji, pouze pokud je možné jasně prokázat, že se jedná o nově vyvolané výdaje, které vznikly prokazatelně v důsledku realizace daného projektu, tedy např. výdaje na nájem a další služby související s bytovými i nebytovými prostorami pronajatými pro realizaci projektu.
- Pokud je v souvislosti s realizací projektu využívána pouze část prostor navíc, měla by být částka v kalkulaci projektu účtována v odpovídajícím poměru. V takovém případě by měl výpočet uvádět skutečné roční nájemné pro příjemce dotace, dobu využívání pro příslušný projekt, poměrnou část využívanou pro provedení projektu a výsledné uznatelné výdaje na nájemné. Výdaje na nájem v případě, kdy příjemce dotace dané prostory vlastní nebo je užívá zdarma nebo byly dány k dispozici konečným příjemcem pomoci, nebudou považovány za uznatelné.
- Do najatého nemovitého majetku ve vlastnictví jiných právnických osob (např. obcí) může příjemce dotace vkládat prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu jen na nejnnutnější opravy a údržbu, a to pouze v případech, kdy se jedná o dlouhodobý nájem (na deset nebo více let) a najaté prostory jsou určeny k zabezpečení hlavního poslání příjemce dotace a povinnost nájemce hradit výdaje na opravy a údržbu je stanovena ve smlouvě o nájmu nebo podnájmu nebytových prostor.

E. Subdodávky

- Výdaje na služby (mj. komunikační služby, nájem movitých i nemovitých věcí, půjčovné za vozidla pro služební cesty, úklidové a čisticí služby, ostraha, školení, překlady, expertízy, laboratorní služby, psaní, rozmnožování a tisky materiálů, doprava a pojištění materiálů a zboží dopravovaného do místa realizace projektu a zpět) jsou uznatelným nákladem, pokud pořízené služby přímo přispívají k realizaci cílů projektu rozvojové spolupráce a pokud jsou zakoupeny za ceny přiměřené a v místě obvyklé.
- Výdaje na práce provedené nezávislým konzultantem nebo dodavatelem jsou uznatelné pouze v případě, jestliže je taková práce pro realizaci projektu nezbytná a výše výdajů je přiměřená. V kalkulaci projektu musí být uvedena sazba, která musí splňovat zásadu přiměřenosti a obvyklé výše v místě a čase.
- Pokud je poskytovatelem dotace stanoveno, že je příjemce dotace povinen si pro účely proplácení uznatelných výdajů otevřít nový samostatný bankovní účet, jsou bankovní poplatky a výdaje za zřízení účtu uznatelnými výdaji.
- Výdaje na právní poradenství jsou uznatelnými výdaji, pokud bude prokázáno, že musely být vynaloženy v souvislosti s realizací projektu a jsou v souladu s cíli projektu.
- Výdaje na odborné posudky nezbytné v souvislosti s realizací projektu (např. odborné posudky o posuzování vlivů na životní prostředí, odměny notářů za ověření dokumentů, výdaje na účetní audit, pokud je řídicím orgánem v rozhodnutí stanovena povinnost účetního auditu) jsou uznatelným výdajem, pokud jsou v přiměřené výši a za ceny v místě obvyklé.
- Výdaje na propagaci výsledků projektu (mj. návrh a výroba materiálů propagujících výsledky projektu, zajišťování příslušných konferencí a seminářů v rámci realizace projektu apod.) jsou uznatelným výdajem do 5 % celkových nákladů, při dodržení principu přiměřenosti a nákupu za ceny v místě obvyklé.

F. Administrativní náklady

Nepřímé výdaje jsou především administrativní výdaje, které nelze přímo přiřadit k určitému jednotlivému výkonu v rámci realizace projektu, nicméně příjemce dotace je pro úspěšnou realizaci projektu musí vynaložit. Nepřímé výdaje jsou uznatelným výdajem, pokud:

1. nepřekročí výši 7 % z poskytnuté dotace;
2. nezahrnují výdaje hrazené v rámci jiných položek rozpočtu projektu;
3. příjemce předloží v rámci finančního vyúčtování přehledovou tabulku s jednotlivými administrativními výdaji a jejich výši

G. Výdaje na daně a poplatky

- Pokud vznikla příjemci dotace povinnost uhradit daň z přidané hodnoty (DPH) a pokud příjemce dotace nemá možnost odpočtu DPH na vstupu, je v tomto případě DPH uznatelným výdajem, a to v takové výši, jakou příjemce dotace skutečně uhradil bez ohledu na eventuální změnu procentní sazby u příslušného nákupu.

- Pokud v zahraničí vznikne povinnost platit silniční daň dle místních předpisů, je tato daň uznatelným výdajem, v případě, že je nárokována pouze na období spojené s realizací příslušného projektu na místě.
- Zákonné odvody na sociální a zdravotní pojištění jsou uznatelným výdajem za podmínky jejich zaplacení v zákonem stanovené výši (dle českého či zahraničního práva), jsou-li hrazeny na pracovníky vykonávající ve své pracovní době činnost přímo spojenou s realizací příslušného projektu rozvojové spolupráce.
- Pojištění léčebných výloh (event. úrazové pojištění) a zdravotní příprava osob vysílaných do zahraničí v souvislosti s příslušným projektem (např. očkování) jsou uznatelným výdajem.
- Pojištění odpovědnosti za škodu na majetku nebo na zdraví vůči třetím subjektům pro osoby vysílané do zahraničí v přímé souvislosti s realizací příslušného projektu jsou uznatelným výdajem.
- Správní poplatky, jejichž zaplacení ať v ČR nebo v místě realizace projektu je nezbytné pro realizaci projektu jsou uznatelným výdajem (může se jednat např. o pracovní povolení, registrace pobytu a jiné místní poplatky);
- Víza pro pracovníky vysílané do zahraničí v souvislosti s příslušným projektem jsou uznatelným výdajem;
- Clo při dovozu materiálu a zařízení v přímé souvislosti s realizací příslušného projektu rozvojové spolupráce je uznatelným nákladem, pokud nebyla uzavřena mezivládní dohoda rušící povinnost placení cla v případě rozvojové spolupráce.

H. Neuznatelné výdaje

Neuznatelné jsou ty výdaje příjemce dotace, které nesplňují výše uvedené podmínky pro uznatelné výdaje, tj. zejména, že:

1. výdaje souvisejí s jiným obdobím, než je období realizace projektu (výdaje vzniklé před datem zahájení a po dni ukončení projektu);
2. výdaje zřetelně nesouvisí s činností příjemce dotace pro realizovaný projekt;
3. výdaje není možné doložit věrohodnými a průkaznými písemnými doklady (s výjimkou nepřímých);
4. výdaje nejsou nezbytné pro realizaci projektu;
5. výdaje byly financovány z jiných dotačních zdrojů ČR.

Mezi neuznatelné výdaje příjemce dotace, patří:

- výdaje přesahující limity určené poskytovatelem dotace jako maximální výše uznatelných výdajů;
- výdaje na reprezentaci (pohoštění, občerstvení apod.), pokud poskytnutí občerstvení nesouvisí s realizací projektu (např. semináře, školení apod.).
- odměny členům statutárních orgánů;
- výdaje na zaměstnance, kteří se na projektu přímo nepodílejí;
- výdaje na zaměstnance, které nejsou povinné pro zaměstnavatele dle platných předpisů (např. příspěvky na penzijní připojištění, životní pojištění, příspěvky na rekreaci apod.);
- DPH, pokud je příjemce dotace plátcem DPH a tato daň je mu návratná, a to jakýmkoliv způsobem;
- ztráty vyplývající ze změny kurzu mezi českou korunou a zahraničními měnami nejsou uznatelným nákladem a nelze ho pokrýt v rámci schváleného rozpočtu z jiných položek;
- daně a poplatky, jako jsou daně z příjmů, daň darovací, daň dědická, daň z převodu nemovitostí a správní a soudní poplatky s výjimkami výše uvedenými;
- dary ve smyslu reprezentace, nikoli dary ve smyslu pomoci rozvojové, transformační či humanitární doložené písemným dokladem;
- pokuty a penále, popř. další sankční výdaje;
- odpis pohledávek;
- manka a škody;
- tvorba rezerv a opravných položek;
- zúčtování oprávek k opravné položce k nabytému majetku;
- úroky z úvěrů a půjček, splátky půjček;
- finanční leasing;
- finanční výdaje, které nejsou výše uvedeny mezi uznatelnými výdaji, zejména poplatky za vedení jiného účtu než je běžný účet;
- projektu;
- výdaje na právní spory;
- zisk a zisková marže;
- výdaje spojené s reprezentací na veletrzích a výstavách.

Výdaje v naturáliích nepředstavují výdaj a jsou proto neuznatelným nákladem projektu. Poskytovatel dotace může požadovat, aby žadatel o dotaci v rámci rozpočtu ocenil svoje výdaje v naturáliích vynaložené pro realizaci projektu.

Vklady in-kind ve formě dlouhodobého hmotného majetku jsou uznatelný náklad, tedy i jako spolufinancování na straně žadatele, pokud je prokazatelná jeho účetní hodnota (mohou být zakoupeny před přiznáním dotace).